מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר את עלילת הסיפור, דמויותיו ומבנהו
- לזהות את האמצעים האמנותיים המרכזיים ואת תפקידם
- לנתח את הנושאים המרכזיים: התבגרות, אמונה מול חילוניות ונתינה

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א' – הבנת הנקרא - רב ברירה

1. ב – עם קרובי משפחה באלבמה, בעיקר סוק
2. ב – בין השאר בהבטחה שאולי יראה שלג
3. ג – שאביו הוא שמניח את המתנות תחת העץ
4. ב – אווירון ירוק עם מדחף אדום
5. ב – שאין אלוהים ואין סנטה קלאוס
6. ב – שאלוהים פיזר את התפקיד בין כולם
7. ג – 'אני אוהב אותך' בכתב ילדי משובש
8. ב – שהיא נמצאה בכספת של האב כשמת

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. לא נכון – הסיפור מסופר בגוף ראשון על ידי באדי המבוגר הנזכר בילדותו
2. לא נכון – האב הוא אתאיסט וחומרני, בניגוד לאמונה התמימה של באדי וסוק
3. נכון – כך מתואר בסיפור - היא נישאה בגיל שש עשרה
4. נכון – המספר מגלה זאת בהמשך הסיפור
5. לא נכון – הנעליים מייצגות דווקא את עולם האב העירוני והחומרני, ואת אי הנוחות של באדי בו
6. נכון – הוא שולח לאביו גלויה עם מילות אהבה למרות האכזבה

חלק ג' – השלמת מילים

1. סוק
2. ניו אורלינס
3. חסד
4. אווירון
5. סנטה
6. חזרה

חלק ד' – התאמת דמויות ותיאורים

- 1 – ד (ילד כפרי ודתי שמתפכח אך בוחר בחמלה)
- 2 – א (מייצגת אמונה, פשטות וחום, מעניקה פירוש בוגר לאמונה)
- 3 – ב (איש עסקים חומרני ואתאיסט, בודד ונואש לאהבת בנו)
- 4 – ג (נישאה צעירה מדי, נטשה את באדי, התאבדה בהמשך)

חלק ה' – סידור אירועי העלילה בסדר הנכון

1. באדי גדל באלבמה הכפרית עם סוק
2. האב מזמין את באדי לחג המולד בניו אורלינס
3. באדי מגלה שאביו הוא שמניח את המתנות תחת העץ
4. האב השיכור צועק שאין אלוהים ואין סנטה קלאוס
5. באדי שב הביתה ומספר הכול לסוק
6. באדי שולח לאביו גלויה עם מילות אהבה

חלק ו' – שאלות קצרות

1. סוק הופכת את סנטה מדמות דמיונית לרעיון של נתינה - כל אדם יכול להעניק ולתת, וכך 'להיות סנטה' עבור מישהו אחר
2. הנעליים הלוחצות מייצגות את עולם האב העירוני והחומרני ואת הכאב הרגשי של באדי, שרגיל ללכת יחף בכפר
3. כי באדי עובר תהליך של התפכחות - מגלה שאין סנטה קלאוס ושהמבוגרים לא תמיד אומרים אמת, ובסופו בוחר בבחירה מוסרית בוגרת

כרטיס יציאה – מה לחפש

- שהאב הוא שמניח את המתנות, לא סנטה קלאוס
- שסנטה הוא רעיון של נתינה שכל אדם יכול לממש
- הנעליים הכבדות והלוחצות

טיפים להפעלה:

- אפשר לפתוח את השיעור בדיון קצר על תפיסת הילדים לעומת תפיסת המבוגרים לגבי סנטה קלאוס, כדי לחבר את התלמידים לנושא ההתפכחות
- כדאי להדגיש את השימוש בשני קולות מספר (הילד התמים והמבוגר המבין) כאמצעי מרכזי המחבר בין חלקי הסיפור
- בחלק הפתוח, יש לעודד תלמידים לבסס את תשובותיהם על דוגמאות מהטקסט ולא רק על דעה אישית

דף תרגול: "חג מולד אחד" מאת טרומן קפוטה

דף התלמיד/ה **עולים חדשים**

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

הסיפור מספר על ילד בשם באדי שנוסע לבקר את אביו בחג המולד. הוא לומד דברים חדשים וקשים על החיים. בדף הזה נתרגל את הסיפור.

📖 מילון קטן:

רטרוספקטיבה	מבט לאחור של מבוגר על אירוע מהעבר
התפכחות	גילוי שהאמת שונה ממה שחשבנו
סמל	דבר שמייצג רעיון גדול יותר
מטונימיה	שימוש בפרט כדי לייצג דבר שלם
דטרמיניזם	אמונה שהכול נקבע מראש על ידי כוח עליון
חומרני	מי שמעריך בעיקר כסף ורכוש
ניכור	ריחוק רגשי בין אנשים קרובים

1 חלק א' – הבנת הנקרא - רב ברירה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מי גידל את באדי כשהיה ילד?

א) עם הוריו ב) עם קרובי משפחה באלבמה, בעיקר סוק ג) עם אביו בניו אורלינס ד) לבדו

2. מה סוק מבטיחה לבאדי כדי שיסכים לנסוע?

א) כי היא רוצה להיפטר ממנו ב) בין השאר בהבטחה שאולי יראה שלג ג) כי האב איים עליה ד) כי אין לה ברירה

3. מה באדי רואה בלילה?

א) שיורד שלג ב) שסוק חולה ג) שאביו הוא שמניח את המתנות תחת העץ ד) שאביו עני

4. מה באדי מבקש שיקנו לו?

א) כדור ב) אווירון ירוק עם מדחף אדום ג) ספר ד) בגדים

5. מה האב צועק בכעס?

א) שהוא אוהב אותו מאוד ב) שאין אלוהים ואין סנטה קלאוס ג) שהוא רוצה לחזור הביתה ד) שהוא מצטער

6. מה סוק אומרת על סנטה קלאוס?

א) שהוא חי בקוטב הצפוני ב) שאלוהים פיזר את התפקיד בין כולם ג) שהאב הוא סנטה ד) שהוא לא קיים באמת

7. מה באדי כותב לאביו?

א) שאלות על ניו אורלינס ב) בקשה לכסף ג) 'אני אוהב אותך' בכתב ילדי משובש ד) כתובת חדשה

8. איפה נמצאה הגלויה בסוף?

(א) שהיא אבדה בדואר (ב) שהיא נמצאה בכספת של האב כשמת (ג) שסוק כתבה אותה

(ד) שהאב קרע אותה

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	הסיפור מסופר בגוף שלישי על ידי מספר כל־יודע	☐	☐
2	האב בסיפור הוא איש דתי ומאמין	☐	☐
3	האם של באדי נישאה בגיל צעיר מאוד והנישואים החזיקו רק שנה	☐	☐
4	בסוף הסיפור מתגלה שהאם התאבדה	☐	☐
5	הנעליים בסיפור מסמלות את עולמו הכפרי והפשוט של באדי	☐	☐
6	באדי בוחר בסוף הסיפור בחמלה כלפי אביו	☐	☐

3 חלק ג' – השלמת מילים

השלימו את המילה החסרה.

1. באדי גדל באלבמה הכפרית, והקרובה לו מכולם היא בת דודתו _____

2. האב מזמין את באדי לחג המולד בעיר _____

3. השלג בסיפור מסמל טוהר ו_____ רוחני

4. המתנה שבאדי מבקש מאביו היא _____ ירוק עם מדחף אדום

5. לפי סוק, כולם הם _____ קלאוס, כלומר כל אחד יכול לתת

6. הסיפור בנוי כמסע: יציאה מהבית, שהות בעיר הגדולה, ו_____ הביתה

4 חלק ד' – התאמת דמויות ותיאורים

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. באדי	___	**א.** מייצגת אמונה, פשטות וחום, מעניקה פירוש בוגר לאמונה
2. סוק	___	**ב.** איש עסקים חומרני ואתאיסט, בודד ונואש לאהבת בנו
3. האב	___	**ג.** נישאה צעירה מדי, נטשה את באדי, התאבדה בהמשך
4. האם	___	**ד.** ילד כפרי ודתי שמתפכח אך בוחר בחמלה

5 חלק ה' – סידור אירועי העלילה בסדר הנכון

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	האב מזמין את באדי לחג המולד בניו אורלינס
☐	האב השיכור צועק שאין אלוהים ואין סנטה קלאוס
☐	באדי שב הביתה ומספר הכול לסוק
☐	באדי שולח לאביו גלויה עם מילות אהבה
☐	באדי גדל באלבמה הכפרית עם סוק
☐	באדי מגלה שאביו הוא שמניח את המתנות תחת העץ

6 חלק ו' – שאלות קצרות

ענו בקצרה.

1. מהי המשמעות של דברי סוק 'כולם סנטה קלאוס'?

2. מהו תפקיד הנעליים כמטונימיה בסיפור?

3. מדוע מתואר הסיפור כ'סיפור התבגרות וחניכה'?

כרטיס יציאה

מה מגלה באדי על אביו בליל חג המולד?

מהי המשמעות של המשפט 'כולם סנטה קלאוס'?

מהו הסמל שמייצג את עולם האב החומרני בסיפור?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀